

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Barnepsykiatriens pionertid

Hilchen Sommerschild, Einar Moe

Da barnepsykiatrien kom til Norge

Beretninger ved noen som var med. 379 s, ill.
Oslo: Universitetsforlaget, 2005. Pris NOK 329
ISBN 82-15-00619-1

Dette er en beretning om barnepsykiatriens historie fra et deltakerperspektiv. Den beskriver hvordan barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) etter krigen og frem til 1980-årene utviklet seg til å bli et eget fagområde, og hvordan BUP-helsetjenesten med dertil hørende institusjoner og utdanningstilbud ble dannet i Norge.

I tillegg til redaktørene er det 26 andre bidragsytere. De utfyller historien om alle behandlingsenhetene som kom til i løpet av perioden. Til tross for at det er mange forfattere og noen gjentakelser, fremstår boken som et viktig og helhetlig bidrag til forståelsen av barnepsykiatrien som fagfelt. Den er logisk oppbygd, oversiktlig og lett å lese. De mange bildene gir et personlig preg. Boken er omfattende og stedvis i overkant ordrik, men hovedinntrykket er at dette er spennende og informativ lesning.

Man blir slått av pionerens kampvilje og idealisme. Deres felles mål var å bygge opp et sårt tiltrengt behandlingstilbud til barn og unge, noe de lyktes med, skulle det vise seg. Muligens er beretningen totalt sett et noe idylliserende tilbakeblikk. Var virkelig veien til maktorganene så kort og privat som man får inntrykk av?

Da barnepsykiatrien kom til Norge er hele tiden holdt i en nøytral, fortellende stil. Det er lite kritiske drøftinger, og konfliktstoff som institusjonsstrider, profesjonskamper og faglige motsetninger er ikke berørt, annet enn diskusjonen om hvorvidt en BUP-institusjon skulle ledes av lege eller psykolog.

Nøytraliteten er på mange måter også en styrke, da kritiske drøftinger fort ville virket forstyrrende på det historiske perspektiv man oppfatter at forfatterne ønsker å holde.

Denne boken er vel verdt å lese for fagfolk og andre med interesse for barne- og ungdomspsykiatri. Den har en tverrfaglig

tilnærming og vil være aktuell for alle utdanningskandidater, da den gir en god bakgrunnsforståelse for fagfeltet. Den er inspirerende, og pionerens engasjement smitter over på leseren.

Marianne Mørde

Senter for psykisk helse
Ullevål universitetssykehus

Ketil Hanssen-Bauer

Regionsenter for barn og unges psykiske helse
Helseregion Øst og Sør

Sykdom i kropp og sjel

Anna Luise Kirkengen

Hvordan krenkede barn blir syke voksne

221 s. Oslo: Universitetsforlaget, 2005.
Pris NOK 319
ISBN 82-15-00713-9

Allmennlegen Anna Luise Kirkengen har gjort omfattende kvalitativ forskning på sammenhenger mellom seksuelle krenkelser og «ukarakteristiske» smertetilstander og helseplager.

Hvordan krenkede barn blir syke voksne er en god, kortfattet og oppdatert fremstilling av dette utfordrende og viktige emnet.

Boken introduserer et utvidet perspektiv på medisins primære objekt: menneskekroppen. Forfatteren betrakter kroppen som besjelet; som kroppsliggjort liv, preget av kultur og livserfaringer. Dette perspektivet står i radikal kontrast til den fragmenterte og mekaniske kroppsførståelsen som ofte legges til grunn i klinisk medisin. Kirkengen viser hvor viktig det er å være var for den individuelle fortellingen – kroppens stemme. I boken gjengis pasienters erfaringer hos nevrologer, gynekologer, ortopedier og andre spesialister, hvor det synes opplagt at klinikerne ikke har sett eller lyttet til det individet han har foran seg. Resultatet er at det krenkede mennesket blir offer for endimensjonal diagnostisk tenkning og opplever nye krenkelser i møtet med helsevesenet.

Seksuelle krenkelser er felles for pasienthistoriene. Kirkengen peker på at krenkelser i form av fysisk og emosjonell vold også kan ha betydning. En kliniker vil møte

pasienter hvor seksuelle krenkelser ikke nødvendigvis ligger til grunn for symptomene. Kunsten er å kunne ha flere tanker i hodet samtidig. Ut fra egen klinisk erfaring vet jeg hvor viktig det er å ta symptomene på alvor og ha en åpen innstilling til at også typisk «funksjonelle» tilstander kan ha et nevrobiologisk opphav. Medisinsk behandling av pasienter med ukarakteristiske smerter og helseplager sier forfatteren lite om.

Kirkengen har skrevet en beretning om en gruppe pasienter som alle klinikere før eller siden vil ha befatning med. *Hvordan krenkede barn blir syke voksne* gir oss bedre forutsetninger for å forstå og møte disse pasientene.

Jan C. Frich

Nevrologisk avdeling
Ullevål universitetssykehus

En psykiaters erfaringer og meninger

Dag Coucheron

Tid for terapi

Psykoterapi i praksis. 296 s. Nesoddtangen: Medz forlag, 2005. Pris NOK 320
ISBN 82-997055-0-9

I denne boken deler kollega Dag Coucheron 40 års erfaringer og refleksjoner omkring psykiatri og psykoanalytisk orientert psykoterapi med den opplyste allmennhet. Særlig vil han nå «personer som sliter med angst og depresjoner og som

ikke tror at medikamenter nødvendigvis er nøkkelen til et friere og tryggere liv».

Rammefortellingen utgjøres av episoder fra psykoterapien med en yngre, nevrotisk mann med aggresjonsproblemer. Drømmene hans brukes flittig til å belyse en del av problematikken. Med utgangspunkt i temaer fra psykoterapimøtene filosoferer og reflekterer forfatteren over nær sagt alle emner som han kan assosiere til fra psykiatri og samfunnsliv, og han bruker også mange litterære kilder til å belyse sine oppfatninger.

Utsnittene fra psykoterapien virker lite autentiske – i den forstand at pasienten